

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4So/70/2013
Identifikačné číslo spisu:	7012200087
Dátum vydania rozhodnutia:	17.09.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Ida Hanzelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:7012200087.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej PhD. a JUDr. Marianny Reiffovej v právnej veci navrhovateľa Ing. P. L., bytom I., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Sd/6/2012-76 z 21. mája 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Sd/6/2012-76 zo dňa 21. mája 2013 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne č. 1 zo dňa 12.12.2011 v spojení so zmenovým rozhodnutím zo dňa 23.3.2012, ako aj rozhodnutia č. 2 a 3 zo dňa 12.12.2011 všetky č. XXX XXX XXXX X z r u š u j e a v e c v r a c i a odporkyni na ďalšie konanie.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd potvrdil rozhodnutia odporkyne, ktorými odporkyňa rozhodla o žiadosti navrhovateľa zo 07.07.2009 o prepočte starobného dôchodku podľa čl. 23 ods. 3 Zmluvy medzi SR a Ukrajinou o sociálnom zabezpečení v znení Dohody uverejnenej v Zbierke zákonov k oznámeniu MZV č. 211/2009 Z.z. (ďalej len „Zmluva“), a to od 01.07.2009. Podľa názoru krajského súdu odporkyňa pri vydaní uvedených rozhodnutí o prepočte dôchodku nepostupovala v rozpore s platnou právnou úpravou, t.j. čl. 23 ods. 3, 4, 5, 6 Zmluvy a § 82 ods. 3 zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Podľa krajského súdu jedinou a zásadnou námietkou navrhovateľa bol nesprávny postup odporkyne pri prepočte starobného dôchodku v zmysle uvádzanej právnej úpravy v súvislosti s valorizáciou nesprávnej sumy dôchodku za obdobie do júla 2009, kedy odporkyňa valorizovala podľa platnej právnej úpravy iba dôchodok, vypočítaný bez zohľadnenia dôb dôchodkového poistenia, získaných podľa predpisov Ukrajiny, čo považoval za diskriminačné a rozporné s účelom citovanej Dohody. Krajský súd sa nestotožnil s názorom navrhovateľa s poukazom na § 82 ods. 3 zákona o sociálnom poistení, na spôsob valorizácie starobného dôchodku. Pri prepočte starobného dôchodku so zohľadnením dôb dôchodkového poistenia získaných podľa právnych predpisov Ukrajiny v zmysle Zmluvy bolo potrebné prepočítať predovšetkým základný dôchodok, ku ktorému mohla byť pripočítaná len valorizácia v

zmysle citovaného zákonného ustanovenia. Podľa názoru krajského súdu v danom prípade nejde o diskrimináciu navrhovateľa, pretože v uvedenom období mu bol starobný dôchodok vyplácaný z dôchodkového systému SR za doby dôchodkového poistenia získané podľa právnej úpravy SR a tiež z dôchodkového systému Ukrajiny za doby dôchodkového poistenia získané podľa jej právnej úpravy, pričom každý z týchto dôchodkov podliehal valorizácii podľa vlastnej právnej úpravy a pravidiel toho ktorého štátu.

Navrhovateľ podal proti rozsudku krajského súdu odvolanie a žiadal, aby odvolací súd prvostupňový rozsudok zrušil a uložil mu vydať nové rozhodnutie a zvýšiť jeho dôchodok v súlade s čl. 23 ods. 3 aj so zohľadnením doby poistenia získanej v Ukrajine a zvýšenia podľa predpisov SR, nakoľko tieto sú jeho neoddeliteľnou súčasťou. Podľa navrhovateľa v Zmluve v znení Dohody sa prepočítava celá dávka a nie len jej základná časť ku dňu vzniku nároku na dôchodok. Sociálna poisťovňa podľa navrhovateľa mu priznala hybrid v sume 457,60 Eur mesačne, namiesto sumy 533,90 Eur mesačne.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo a senát dospel jednomyselne k záveru, že odvolanie navrhovateľa proti rozsudku krajského súdu je dôvodné. Podľa názoru odvolacieho súdu hoci krajský súd uviedol vo svojom rozhodnutí všetky relevantné námietky navrhovateľa k spôsobu prepočítania jeho dôchodku, náležite sa s nimi nevysporiadal a bez ďalšieho prevzal nedostatočnú argumentáciu odporkyne. Odvolací súd pritom poukazuje na to, že odporkyňa v dôvodovej časti svojho rozhodnutia neodôvodnila, akými právnymi úvahami sa riadila, ak použila pre rozhodnutie o prepočítaní starobného dôchodku ustanovenie § 82 ods. 2 (zrejme mala na mysli ods. 3 tohto ustanovenia) zákona a k „základnému“ prepočítanému dôchodku pripočítala sumy doterajších zvýšení starobného dôchodku. Uvedené pochybenie odporkyne krajský súd nevyhodnotil ako nepreskúmateľné a prijal argumentáciu odporkyňou prezentovanú v jej vyjadreniach. Odvolací súd preto dospel k záveru, že rozhodnutie krajského súdu je potrebné zmeniť a rozhodnutie odporkyne zrušiť z nasledovných dôvodov:

Podľa čl. 23 ods. 3 Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o sociálnom zabezpečení v znení Dohody uverejnenej v Zbierke zákonov k oznámeniu MZV č. 211/2009 Z.z., doby zabezpečenia získané podľa právnych predpisov zmluvných strán do 31.12.2001 sa považujú za doby zabezpečenia tej zmluvnej strany, na ktorej území má občan k tomuto dňu trvalý pobyt.

Podľa čl. 23 ods. 4 cit. zmluvy na žiadosť občana alebo oprávnenej osoby sa peňažné dávky prepočítajú podľa odseku 3 tohto článku.

Podľa čl. 23 ods. 5 Dohody prepočet peňažných dávok podľa odseku 4 tohto článku možno vykonať najviac 3 roky spätne, najskôr však odo dňa nadobudnutia platnosti tejto Dohody.

Navrhovateľovi bol v SR priznaný starobný dôchodok od 01.06.2006. Súčasne bol navrhovateľovi vyplácaný do 01.07.2009 starobný dôchodok z Ukrajiny.

Podľa čl. 23 ods. 3 Zmluvy v znení Dohody sa aj doby zabezpečenia získané na Ukrajine považujú za doby zabezpečenia v SR, keďže navrhovateľ mal na území SR k 31.12.2001 trvalý pobyt. Podľa § 23 ods. 4 Zmluvy navrhovateľ požiadal o prepočítanie peňažných dávok podľa ods. 3 od 01.07.2009. Podľa znenia zmluvy prepočítava sa peňažná dávka, v danom prípade dávka starobného dôchodku tak, akoby doby zabezpečenia získané na Ukrajine boli získané podľa predpisov SR.

Podľa výroku rozhodnutia z 12.12.2011, ktoré je predmetom preskúmania, odporkyňa podľa § 65 zák. č. 461/2003 Z.z., čl. 11 a čl. 23 ods. 3 a 6 Zmluvy medzi SR a Ukrajinou o sociálnom zabezpečení v znení Dohody od 1. júla 2009 zvyšuje starobný dôchodok navrhovateľa na sumu 457,60 Eur mesačne. Odvolací súd pripomína, že ustanovenie § 65 zákona upravuje podmienky nároku na starobný dôchodok. Výrok rozhodnutia je preto protirečivý, ak sa v ňom uvádza zvýšenie dôchodku a je vecne nesprávny. Podľa názoru odvolacieho súdu odporkyňa nerozhodla o nároku na starobný dôchodok so započítaním dôb v zmysle čl. 23 ods. 3 Zmluvy v znení Dohody a preto aj nesprávne vychádzala len zo

skutočnosti, že v konkrétnom prípade výsledkom prepočítania bolo zvýšenie dôchodku.

V dôvodoch rozhodnutia odporkyňa uvádza, že k sume starobného dôchodku prepočítanej aj za doby zabezpečenia(poistenia) získanej do 31.12.2001 podľa právnych predpisov Ukrajiny patria sumy doterajších zvýšení starobného dôchodku, preto sa suma dôchodku zvyšuje o sumu zodpovedajúcu zvýšeniu priznanému rozhodnutiami podľa § 82 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. na základe opatrení MPSVR č. 229/2006 Z.z., 197/2007 Z.z. a 136/2008 Z.z.

Podľa názoru odvolacieho súdu odporkyňa vychádzala z takého právneho posúdenia veci, akoby predmetom preskúmaného rozhodnutia bolo púhe zvýšenie už priznanej dôchodkovej dávky a preto príslušné zvýšenia podľa Opatrení MPSVR viazala na skutočnosť výšky vyplácaného dôchodku v danom čase (2006 - 2008).

Je však nesporné, že predmetom konania na základe žiadosti navrhovateľa bolo prepočítanie starobného dôchodku na základe kritérií daných Zmluvou v znení Dohody, podľa ktorej sa navrhovateľovi priznal prepočítaný dôchodok tak, akoby doby poistenia na Ukrajine boli v celom rozsahu dobami poistenia podľa predpisov SR. Predmetom prepočítania je preto nielen „základná dávka“ priznaná k 01.01.2006 po započítaní doby poistenia v Ukrajine, ale celá dôchodková dávka patriaca po zohľadnení doby poistného v Ukrajine ku dňu prepočítania. Teda navrhovateľovi bolo dôvodné priznať následne aj zvýšenia patriace za jednotlivé obdobia, odvodené od priznaného prepočítaného dôchodku, akoby išlo o priznanie dávky novej.

V danom prípade sa na navrhovateľa nemohlo vzťahovať ustanovenie § 82 ods. 3 zák. č. 461/2003 Z.z., (vo výroku rozhodnutia odporkyne sa ani neuvádza), podľa ktorého na zvýšenie dôchodku je rozhodujúca mesačná suma dôchodku vyplácaná ku dňu, od ktorého sa zvyšuje (ako to uvádza napr. odporkyňa v písomnom vyjadrení z 24.08.2012), pretože starobný dôchodok v prepočítanej výške k 01.07.2009 ešte nebol navrhovateľovi vyplácaný, lebo mu bol priznaný až preskúmaným rozhodnutím od 01.07.2009. Navyše, ako už bolo uvedené, predmetom rozhodnutia je „prepočítanie“ dôchodku, a nie púhe zvýšenie vyplácaného dôchodku.

Vzhľadom na zrušenie rozhodnutia o priznaní prepočítanej dávky bolo dôvodné zrušiť aj všetky na toto rozhodnutie nadväzujúce rozhodnutia.

Podľa § 250k ods. 1 v spojitosti s § 250l ods. 2 OSP navrhovateľ má právo na náhradu trov konania, ktoré však nepreukázal a preto súd ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.